

Zwaluwtellingen 2023

Beste vogelaars,

We kennen in Nederland een vijftal vogels die “zwaluw” in hun naam hebben. De **Boerenzwaluw** (je weet die broedt bij de boerderij!), de **Huiszwaluw** (die tegen de huizen broedt), de **Oeverzwaluw** (die in wanden en oevers in de buurt van water broedt). Dan hebben we nog de **Gierzwaluw** (die in holtes in muren en onder dakpannen broedt) en de **Nachtzwaluw** (die in open bossen op de grondt broedt). De eerste drie soorten horen tot de echte zwaluwen. De laatste twee zijn helemaal geen familie van de zwaluwen, ook al deler ze de naam.

Al ruim 25 jaar worden elk jaar in onze gemeente de nesten van de Huiszwaluwen en de Oeverzwaluwen geteld. Beide zijn kolonievogels. Echter de Oeverzwaluwen broeden veel dichter bij elkaar dan de Huiszwaluwen. Die laatste broeden in Nederland in kleine kolonies. In Spanje zag ik ooit een kerk waar wel 250 nesten waren en die nesten waren ook onder elkaar geplakt. Helaas is niet iedereen blij met een Huiszwaluw die nestelt. Het geeft overlast want de vogels poepen en dat is niet prettig, vindt men. Een plankje onder het nest kan dit verhelpen!

Jan van de Laar is al jaren degene die samen met Marion den Boer het meeste telwerk verricht en de gegevens aan mij aanlevert. Jan weer dank daarvoor. Ook de anderen die Jan geholpen hebben: dank, dank, dank. Alle gegevens zijn ook opgevoerd in de database bij Sovon.

In het buitengebied van Leende en op zijn landgoed “de Langenakkers” telt Roel Winters.

Roel bedankt weer.

Huiszwaluwen

De nesten van de huiszwaluwen bevinden zich op diverse bekende plekken in de gemeente. De aantallen nesten schommelen de laatste rond de 150. In 2022 196 nesten. 2022 was een goed jaar 226 nesten.

De meeste vogels nestelen in het buitengebied van Leende in het telgebied van Roel. Roel heeft een op zijn terrein huiszwaluwtil geplaatst en had dit jaar 48 nesten.

De gegevens

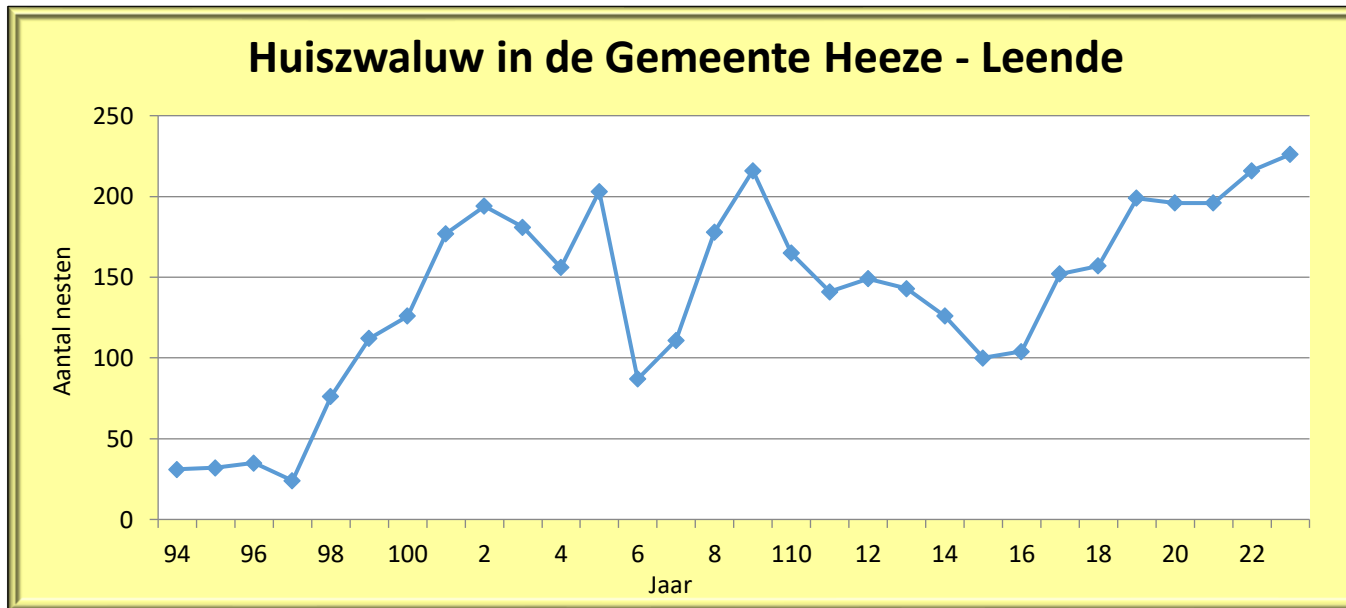
jaar	94	95	96	97	98	99	100	1	2	3	4	5	6	7	8	9	110	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
totaal	31	32	35	24	76	112	126	177	194	181	156	203	87	111	178	216	165	141	149	143	126	100	104	152	157	199	196	196	216	226	
Heeze																															
Ginderover 54	2	4	1	1	1	1	3	2	5	5	3	3	3	3	5	5	4	1	1	1	1				4	7	5	7	1	1	
Ginderover 55	1	1	1	1	3	3	4	4	2			1	4	4	5	6	6	4	6	6	4	3	2	5	3	7	9	3	4	2	
Ginderover 57												2				5	5	2	3	1								1			
Ginderover 57a	1	2	4	2	3	3	3	2	3	4	2	3		3	2	4	4	3	1	2	3	2	2	3	6	6	6	4	4	2	

Pastoor P. Thijssenlaan 40	1		2		1	1	2	3							1	1	1			2	2	1	2	1	1	1				
Pastoor P. Thijssenlaan 42	2	2		1	1	1	3	3	2	2	4	5	5	7	6	7				1	1				1					
Pastoor P. Thijssenlaan 44			1	2	2			1	1	2										1										
Pastoor P. Thijssenlaan 46		3	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	6	2	8	7	7	6	5	4	3	3	3	2				
Pastoor P. Thijssenlaan 48	1						1		1																					
Pastoor P. Thijssenlaan 50								1									1	1	1	1	1	1	1		1	1				
Pastoor P. Thijssenlaan 52	1																2	2	2	1	2									
Pastoor P. Thijssenlaan 54	3	2	2		5	6	5	1																						
Til Past. Tijssenslaan Noordman																	3		1	1				3	5	9				
Laathof 8																					1									
Averbodeweg 1				1	1			1	1					1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1				
Averbodeweg 6a																														
Averbodeweg 9																														
Averbodeweg 10	1	1		1	1	1			1	1	1						1	1	1				1	0						
Sterksel	0	0	0	0	19	18	21	19	22	18	23	21	17	18	22	23	16	30	22	26	36	29	30	32	29	29	19	21	22	21
Buitengebied Sterksel																														
Ronde Bleek 4	3	4	1																											
Ronde Bleek 4a		1																												
Ronde Bleek 8	5	8	3																											
Turfven 9		17	21	27	18	12	15	13	15	13	4	4	4																	
Turfven 2					1	1	1																							
Buitengebied Sterksel	0	0	0	0	8	30	25	27	19	13	16	13	15	13	4	4	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Gem. Heeze-Leende	31	32	35	24	57	94	106	159	173	165	134	184	87	111	178	216	165	141	149	143	126	100	104	152	157	199	196	196	216	226

In grafiekvorm de gegevens nog eens:

Oeverzwaluwen

Oeverzwaluwen maken hun nesten in schuine zand of kleiwanden. Op veel plekken in het land zijn hier door de eigenaar speciale wanden voor gemaakt en dat werkt meestal erg goed. Langs rivieren en beken broeden ze in de steile oevers. In Sterksel broeden ze in het verleden in een zanddepot. Nu is er zijn er door de eigenaar (Jan Kursten) wanden gemaakt waar de vogels direct gebruik van hebben gemaakt. Het werkt goed, al zijn de aantallen minder dan voorgaande jaren.

Aan het Chijnsgoed net over de gemeentegrens met Maarheeze was in 2022 is een nieuwe kolonie gevonden bij een tijdelijk zand depot. Inmiddels is het depot er niet meer en de kolonie dus ook niet

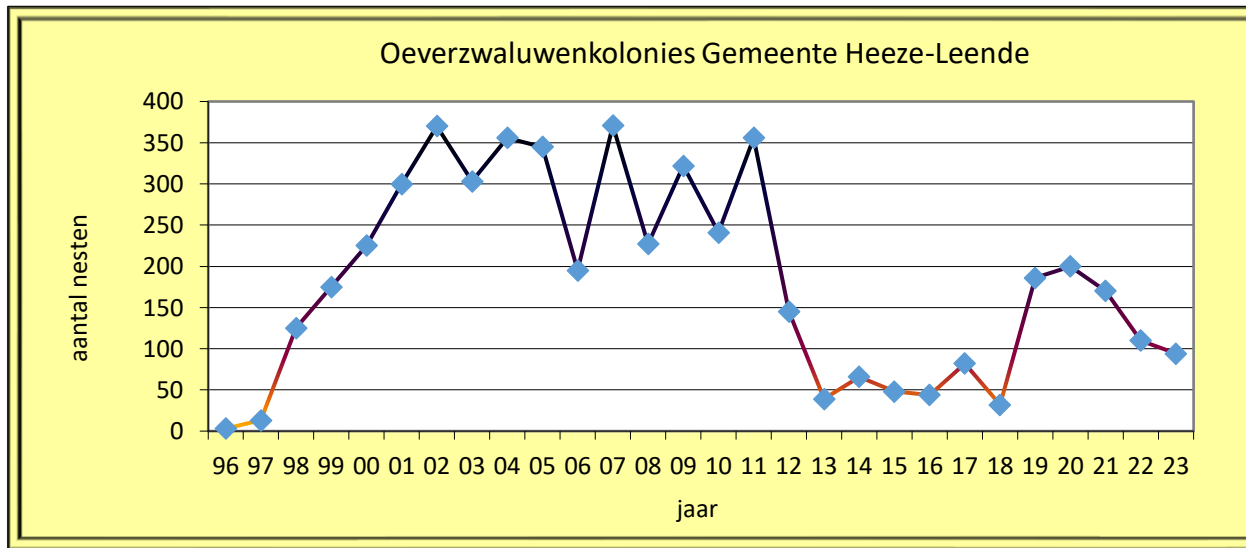
Roel Winters is erg actief in het scheppen van broedgelegenheden. Hij heeft enkele jaren geleden een oeverzwaluwwand aangelegd.

De gegevens

jaar	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
totaal	3	13	125	175	225	300	370	303	356	345	195	371	227	322	241	356	145	39	66	48	44	82	32	186	200	170	110	94	
Ronde Bleek 2 (1)	3	13	125	175	225	300	370	296	329	298	174	341	172	243	241	356	145	0	66	0									
Ronde Bleek wand										20									48	44	70		96	180	140				
Ronde Bleek 2. Wand																										73	74		
Biesputten																									20	0			
Chijnsgoed 16																											30	0	
Vlaamseweg tegenover nr 5													55	79	0	0		39	0										
Landgoed de Langakkers																						12	32	90		30	7	20	
Totaal buitengebied Sterksel	3	13	125	175	225	300	370	303	356	345	195	371	227	322	241	356	145	39	66	48	44	82	32	186	200	170	110	94	

In grafiekvorm de gegevens nog eens:

Gierzwaluwen

Gierzwaluwen horen – ondanks de naam – niet tot de zwaluwenfamilie. Ze ook niet verwant. Voor deze soort die al jaren in Heeze op enkele locaties broedt zijn aan het einde van de winter een aantal nestkasten extra opgehangen. Ook zitten er al jaren gierzwaluwpannen op het dak van het gemeentehuis. Of de soort ook min in Leende of Sterksel broedt is mij niet bekend.

Het zou fijn zijn wanneer er een of personen zijn die de locaties in Heeze twee keer per jaar zouden willen controleren op bewoonde nesten. Wie oh wie?

Nachtzwaluwen

Ook de Nachtzwaluwen horen niet tot de zwaluwfamilie en zijn niet verwant. De Nachtzwaluwen worden jaarlijks geteld op de Strabrechtse Heide en op de Groote Heide. De telgegevens worden in andere verslagen verwerkt.

Geert Engels

geert@engels-snoeijen.com